

Kažkada Lietuvoje buvusi prestižinė mokytojo profesija, jau kuris laikas šio statuso nebeturi. Mokytojų bendruomenė streikuoja, sensta, jaunų specialistų trūksta, atlyginimas mažas, o jaunų pedagogų sėkmės istorijų - labai nedaug. Šiaulių Jėzuitų mokykloje pradinių klasių mokytoja dirbanti Edita Laurinkienė pasakoja, kad ir jos svajonių profesijos kelias nebuvo lengvas, tačiau ambicija ir motyvacija niekada neleido pasiduoti.

Pašaukimą pajuto dar vaikystėje

E.Laurinkienė pasakoja, kad svajonė apie mokytojos darbą ją aplankė dar būnant visai vaiku. Jau vaikystėje žaidimo forma ji mėgdavo būti mokytoja, o jeigu nebūdavo vaikų, jos mokiniams tapdavo žaislai.

„Kai stojau į universitetą, galėjau rašyti 6 skirtingas norimas specialybes. Į pirmas vietas kaip tik ir rašiau specialybes, kurios susijusios su pedagogika, į paskutines vietas rašiau lietuvių kalbą ir ekonomiką. Deja, neįstojau į pradinio ugdymo specialybę, studijavau lietuvių kalbą. Po šių studijų nusprendžiau įgyti kalbotyros magistrą. Tačiau mane vis traukė pedagoginis darbas, jaučiau, kad tai mano tikrasis pašaukimas“, – apie savo profesinio kelio pradžią pasakoja moteris.

Edita prisimena, kad nors baigusi mokslus kurį laiką dirbo pedagoge, tačiau gyvenimas jai davė ključių – dirbti savo svajonių darbą jai nemažai metų nepavyko.

„Dirbau lietuvių kalbos mokytoja gimnazijoje, šis darbas man labai patiko, tačiau tuo metu mano darbo sutartis buvo terminuota. Būčiau mielai pasilikusi ir dirbusi toliau, bet atėjo laikas, kai nebereikėjo tiek lietuvių mokytojų, todėl kurį laiką dirbau visai kitokius darbus. Kur pavykdavo, ten įsidarbindavau, bet visada galvodavau, kad esu mokytoja ir norėčiau kažkada vėl dirbti šį darbą“, – prisimena moteris.

Geras mokytojas daugiau nei ugdymo specialistas

E.Laurinkienė į Šiaulių Jėzuitų mokyklą atėjo dirbti kaip administracijos darbuotoja, tačiau mintys apie pedagogės darbą jos taip ir neapleido.

„Darbo pokalbio metu pasakiau direktorei, kad galiu dirbti šį darbą, bet mano troškimas yra būti mokytoja ir kai tik atsiras galimybė, tikrai norėčiau vėl pasirinkti pedagogės darbą. Vėliau pradėjau lauktis dukros, išėjau į motinystės atostogas. Baigiantis mano motinystės atostogoms man buvo pasiūlytas mano svajonių darbas, kurio aš su dideliu džiaugsmu

ėmiausi, iki šiol dirbu ir esu labai laiminga. Šiuo metu dirbu pradinį klasių mokytoja Šiaulių Jėzuitų mokykloje“, – apie savo svajonės išsipildymą pasakoja Edita Laurinkienė.

Pedagogė sako, kad pradinį klasių mokytojas yra daugiau nei mokytojas savo mokiniams. Jis atstoja ir psichologą, ir draugą, o kartais net ir tėvus.

„Turi mokytis ir tobulėti ne tik savo profesinėje srityje. Labai daug gali išmokti ir iš vaikų. Aš pati nemažai išmokau iš jų – pamatai, kokias vertybes tau pavyksta įdiegti vaikams, padedi jiems pamatyti tam tikrų dalykų prasmę“, – pažymi pedagogė.

Šiaulių Jėzuitų mokyklos direktorė Giedrė Statkutė pabrėžia, kad norint dirbti pedagogu, reikalinga vidinė motyvacija, ambicija ir didelis noras, o Jėzuitų mokyklai dirbantis žmogus turi atitikti įstaigos atmosferą ir pasaulėžiūrą. Būtent to pavyko pasiekti ir mokytojai E. Laurinkienei.

„Edita vis tobulėjo, kad ir kokią darbą dirbo, turėjo aiškų tikslą, kad nori dirbti mokykloje. Ji yra idėjinis žmogus, moka priimti kritiką, įsivertina, nebijo kalbėti, nebijo analizuoti. Man norisi, kad žmonės, kurie nori būti mokytojais, nepritrūktų ryžtingumo, nebijotų, būtų lyderiais. Nebijokite, jeigu yra mintis, jeigu yra idėja, jeigu yra vidinis noras, tai viskas yra įveikiama“, – sako G. Statkutė.

Moko ne tik ugdymo dalykų, bet ir gyvenimo

E.Laurinkienė teigia, kad Jėzuitų mokykloje stengiamasi vaikus išmokyti ne tik ugdymo dalykų, bet ir gyvenimiškų.

„Visus dalykus, kuriuos vaikai išmoksta, stengiamės susieti ir perduoti gyvenimiškai. Mokslas ir gyvenimas eina kartu. Tuo ši mokykla ir yra išskirtinė. Manau, kad ne tik ugdome vaikus, bet ir perduodame gyvenimiškų dalykų. Ugdomas vaikų suvokimas, supratimas, refleksija“, – teigia savo svajonę įgyvendinusi pedagogė.

Kaip teigia Jėzuitų mokyklos direktorė, šioje mokykloje svarbus ne tik mokslas, bet ir pats vaikas, santykiai su kitais žmonėmis, neformali veikla.

„Jėzuitų mokymas susideda iš trijų sričių: akademinis meistriškumas, dėmesys asmenybei ir sąlygos, kad viskas, kas sukurta, yra sukurta Dievo ir yra tobula, priimant visus netobulumus. Tai trys sudedamosios ašys, aplink jas ir formuojasi ugdymas: formalusis, neformalioji veikla, kultūros formavimas, santykiai, komunikacija tarpusavyje ir su kitomis su Jėzuitų mokyklomis“, – pasakoja mokyklos direktorė.

Pasak G. Statkutės, Jėzuitų mokykloje labai svarbus dėmesys žmogui. Pradinių klasių mokytojai turi sugebėti ne tik išmokyti, bet ir atskleisti vaiko sugebėjimus, skirti jam pakankamai laiko.

„Pradinio ugdymo metodika kaip tik ir akcentuoja, kad vaiką reikia ne tik išmokyti mokslo, bet ir meilės, kad jis vėliau galėtų eiti į pasaulį ir tai skleisti. Pradinių klasių mokytojas privalo vaiką mylėti, mokyti mylėti patį mokytoją, mylėti ir gerbti tėvus. Mokytojas turi turėti akademišką meistriškumą, tai sąlyga, kad jis mokėtų atskleisti vaiko sugebėjimus. Kaip tą mokytojas padarys – tai jau yra jo profesinė kompetencija“, – teigia Jėzuitų mokyklos direktorė.

Motyvacijos semiasi iš savo mokinių

Geriems pedagogams visada reikia turėti motyvacijos, būti pozityviems. Pasak pedagogės E. Laurinkienės, didžiausia motyvacija darbe – jos mokiniai.

„Kai aš matau, kad tai, ko mokau, jiems pavyksta, kai matau rezultatą, jų užsidegimą ir norą dar mokytis – tai didžiausia motyvacija mokytojui. Kai vaikai dėkoja už pamoką, apsikabina ir sako: „mokytoja, gero savaitgalio, pailsėkit“, tai belieka tik džiaugtis. Tai yra mano „varikliukas“, – džiaugiasi pedagogė.

E.Laurinkienė jau ketvirti metai dirba savo svajonių darbą ir mėgaujuosi juo. Kaip ji pati teigia, ne kiekviena diena yra rožėmis klota, būna visko, bet jaučiasi esanti savo vietoje.

„Matyt pašaukimas atvedė į šitą kelią, tik mano atveju ne visada buvo lengva. Mano kelias iki svajonių darbo buvo vingiuotas, tačiau jeigu nebūčiau praėjusi to, ką aš praėjau, nebūčiau tokia, kokia esu dabar. Vadinasi taip reikėjo“, – savo profesinį kelią prisimena pedagogė.

Jauniems specialistams - daug kliūčių

Kalbėdama apie pedagogo sunkumus, mokytoja E. Laurinkienė neslepia, kad buvimas jaunu specialistu ir neturėjimas daug patirties yra labai sudėtingas dalykas. Dažnai šis aspektas jaunas žmones ir atbaido nuo mokytojo profesijos.

„Abejojama tavo kompetencija, kartais gauni komentarų, kad esi netinkamas, kad kažko nemoki, kad nesugebėsi darbo atlikti gerai – su tokiais sunkumais susiduria jaunas specialistas. Mokytojas turėtų susitelkti į pamokos tikslus, į dienos tikslus, mėnesių ar metų tikslus. O taip išeina, kad tu dar papildomai galvoji, ką apie tave mano, kaip tave vertina.

Visa tai tikrai apsunkina darbo sąlygas“, – apie jauno specialisto sunkumus kalba E. Laurinkienė.

Pedagogų trūksta, mokyklos bando visaip pritraukti jaunus specialistus, tačiau susiduriama ir su dar viena problema – vyresnė mokytojų karta sunkiai priima jaunus žmones su visai kitokia pasaulėžiūra.

„Norima jaunų pedagogų, kurių šviežias mąstymas. Kuomet jau ateina metas ir turėtume parodyti pasitikėjimą jais – ne visada tai pavyksta. Jaunas pedagogas dažnai susiduria su priešišku, nepatinka jo pasiūlytos naujovės, abejojama jo kompetencija. Jėzuitų mokykloje mes labai padedame vienas kitam, bendradarbiaujame, išklausome. Bet žinau, kad ne visos mokyklos, tai turi. Santykiai, vidinė komunikacija – tai dalykai, dėl kurių dažnai pedagogas nusprendžia dirbti ar nedirbti įstaigoje“, – teigia moteris.

Pedagogų bendruomenė sensta

Apie mokytojų trūkumą Lietuvoje kalbama jau kurį laiką. Pedagogai sensta, tačiau nėra, kas galėtų juos pakeisti, jaunų specialistų itin mažai. Dėl šio trūkumo kenčia ne tik mažesni miestai ar kaimai, bet ir didieji šalies miestai.

„Labai daug mokytojų dirba keliose mokyklose, ne tai, kad susiranda patys, bet juos kviečia, nes trūksta pedagogų. Daug mokytojų taip pat važinėja ir į rajonus“, – apie mokytojų trūkumo situaciją kalba Šiaulių švietimo profesinių sąjungų susivienijimo vadovė Rasa Jasmontienė.

Pasak Šiaulių švietimo profesinių sąjungų susivienijimo vadovės, jauni žmonės nebenori rinktis mokytojo specialybės. Darbo krūvis didelis, atlyginimai maži, o išsvajota prestižinė profesija – tik tolimos ateities mirazas.

„Vien tai, kad labai daug pensinio amžiaus pedagogų dirba mokyklose įrodo, kad specialistų trūksta. Jeigu mokytojai gautų gerus atlyginimus ir būtų geros pensijos, tai aš nematau, kad jie dar dirbtų mokyklose, o mokyklos prašo mokytojų vis pasilikti, neiti į pensiją ir brangina kiekvieną specialistą, nes paprasčiausiai jaunų specialistų yra labai mažai“, – teigia R. Jasmontienė.

Šiaulių Jėzuitų mokyklos direktorė Giedrė Statkutė sako, kad situacija išties sudėtinga, jaunus specialistus pritraukti darosi vis sunkiau.

„Naujų specialistų yra nedaug arba jų išvis nėra, studentai ieško darbo, kad galėtų suderinti su studijomis. Žmonių, kurie ateitų į mokyklą ir sakytų: „aš noriu būti mokytojas“ – jų yra

labai mažai“, – teigia G. Statkutė.

